

DK

20

OEE Könyvtár
Áll.Ell. 2018

Dk. 470.

Törvényjavaslat

az erdészeti igazgatásról.

I. FEJEZET.

Az erdészeti igazgatás szervei.

1. §.

Az erdők fentartásához, — új erdők telepítéséhez, — valamint az okszerű erdőgazdaság biztosításához és általában az állam erdőfelügyeleti jogának gyakorlásához fűződő nemzetgazdasági érdekek szolgálatát:

- a) alsó fokon a m. kir. erdőhivatalok, —
- b) középső fokon a m. kir. erdőigazgatóságok, —
- c) felső fokon a m. kir. földművelésügyi miniszter látják el.

2. §.

A földművelésügyi miniszter az erdészeti ügyek legfelső hatósága és mint ilyen, gyakorolja az ország területén fekvő összes erdők, kopárterületek és természeti emlékek felett a főfelügyeletet és kormányzati ellenőrzést.

3 §.

Az ország területét m. kir. erdőigazgatósági kerületekre, — a m. kir. erdőigazgatóságok területét pedig m. kir. erdőhivatali kerületekre kell felosztani.

A m. kir. erdőigazgatóság kerülete több vármegyei, esetleg városi törvényhatóság területére terjedhet ki.

A m. kir. erdőhivatal kerülete nem lehet nagyobb, mint amekkora terület felett az erdőgazdasági teendők közvetlen ellátását, egy erdőmérnök a melléje rendelt segédszeméllyel együtt teljesíteni képes.

4. §.

A m. kir. erdőigazgatóság:

a) vezeti az állam tulajdonában levő, valamint az állami ellátásra utalt erdők, kopárterületek és természeti emlékek igazgatási és gazdasági ügyeinek intézését;

b) gyakorolja a közvetlen állami erdőfelügyeletet a kerületéhez tartozó összes erdők, kopárterületek és természeti emlékek felett;

c) teljesíti mindazt, amit törvény vagy a földművelésügyi miniszter hatáskörébe utal.

A m. kir. erdőigazgatóság személyzete: az erdőigazgató, annak helyettese, az erdőfelügyelők, az erdőrendező, a szükséges tiszti és segédszemélyzet és az erdőigazgatóság mellé rendelt számvevőség.

5. §.

A m. kir. erdőigazgatóság a hatáskörébe utalt fontosabb ügyekben tanácsulésen határoz.

A tanácsülés elnöke az erdőigazgató, tagjai: az erdőigazgató helyettese, az erdőigazgatóság kötelékébe tartozó erdőfelügyelők és az erdőrendező.

Az eljárást a földművelésügyi miniszter rendelettel szabályozza.

6. §.

Az erdőigazgatóság a kerületében levő összes erdők, kopárterületek és természeti emlékek felett az állami erdőfelügyeletet, valamint a m. kir. erdőhivatalok működésének irányítását és ellenőrzését az erdőfelügyelők útján gyakorolja.

Az erdőfelügyelők székhelyét, valamint az erdőigazgatóság kerületén belül az erdőfelügyelők működésének területét — az illetékes erdőigazgatóság javaslata alapján — a földművelésügyi miniszter jelöli ki.

7. §.

Az erdőfelügyelők a helyszínen ellenőrzik a felügyeletük alá tartozó erdőkre, — kopárterületekre, — természeti emlékekre — és egyéb területekre nézve törvények, a rendeletek, hatósági intézkedések, valamint az érvényben levő ideiglenes és rendszeres gazdasági tervek vagy kopárjavítási tervek rendelkezéseinek végrehajtását.

Ha feladatuk teljesítése közben hatósági beavatkozást igénylő cselekményt vagy mulasztást tapasztalnak, a helyszínén azonnal megteszik a szükséges intézkedéseket; tapasztalataikról és tett intézkedéseikről a m. kir. erdőigazgatóságnak jelentést tesznek.

Az az erdőfelügyelő, aki a vármegye székhelyén teljesít szolgálatot — illetőleg akit ezzel a földművelésügyi miniszter megbíz — a jelen törvényben az erdőigazgatóságok hatáskörébe utalt feladatok ellátása mellett, egyúttal a vármegyei és a vármegye területén fekvő városi törvényhatóságok területeire nézve a közigazgatási bizottságok hatáskörébe utalt ügyekben

véleményt ad, javaslatot vagy jelentést tesz. Az erdőfelügyelőnek az erdészetet is érdeklő ügyekben — amennyiben a törvény kifejezetten másként nem intézkedik — fellebbezési joga van.

8. §.

A m. kir. erdőhivatalok feladata az állam tulajdonában levő, valamint az állami ellátásra utalt erdők, kopárterületek és természeti emlékek erdőgazdasági tennivalóinak közvetlen ellátása.

A m. kir. erdőhivatalok a hatáskörükbe utalt gazdasági teendők intézésén kívül, örködnék a kerületükben levő összes erdők, — kopárterületek — és természeti emlékek felett és közreműködnek az állami erdőfelügyelet gyakorlásánál. Teljesítik végül mindazt, amit felettes hatóságuk hatáskörükbe utal.

A m. kir. erdőhivatalok személyzete egy-egy erdőmérnökből és a melléje rendelt személyzetből áll.

A m. kir. erdőhivatalok a m. kir. erdőigazgatóságoknak vannak alárendelve.

9. §.

Az erdők, kopárterületek, természeti emlékek és az erdészeti hatóság felügyelete alá tartozó egyéb területek tulajdonosai, valamint az említett területekkel szomszédos birtokosok is túrni kötelesek, hogy a m. kir. erdőigazgatóság és a m. kir. erdőhivatal személyzetének az állami erdőfelügyelet gyakorlására hivatott tagjai, ingatlanukat bármikor bejárják és állapotukról közvetlen meggyőződést szerezzenek. Megkeresésükre az állami erdőfelügyelet és ellenőrzés céljából szükséges adatokat és felvilágosításokat rendelkezésükre bocsátani tartoznak.

10. §.

A m. kir. erdőigazgatóságok és a m. kir. erdőhivatalok személyzetének létszámát, fizetési osztályát és javadalmazását az állami költségvetés állapítja meg.

II. FEJEZET.

Az államerdészeti műszaki és gazdasági segédszolgálat és az erdővédelem szerveiről.

11. §.

Az állami erdőmérnökök feladatainak teljesítése körében felmerülő, kisebb fokú szakismeretet igénylő, műszaki és gazdasági segédszolgálatot és egyben az erdőőri tennivalókat az erdészeti segédszemélyzet látja el.

Az erdőőrzés ellátására, a szükséghez képest, erdészeti felvigyázók is alkalmaztatnak.

12. §.

A külső szolgálatot teljesítő erdészeti segédszemélyzet, szolgálati szempontból a m. kir. erdőhivatalnak, — fegyelmi szempontból pedig a m. kir. erdőigazgatóságnak van alárendelve.

III. FEJEZET.

A jogorvoslatokról.

13. §.

A m. kir. erdőhivatal intézkedései ellen a m. kir. erdőigazgatóság-hoz, — a m. kir. erdőigazgatóság határozatai ellen pedig a m. kir. földmívelésügyi miniszterhez fellebbezésnek van helye.

Fellebbezéssel élhetnek, a határozat közlését követő naptól számított 15 nap alatt az érdekelt felek és hivatalok.

A jogorvoslatokra nézve egyébként az 1901 : XX. törvénycikk irányadó.

IV. FEJEZET.

Átmeneti rendelkezések.

14. §.

Az ebben a törvényben említett m. kir. erdőhivatalok és m. kir. erdőigazgatóságok szervezésével és életbeléptetésével, az 1879 : XXXI. t.-c. alapján szervezett kerületi királyi erdőfelügyelőségek, — az 1898 : XIX. t.-c. alapján szervezett m. kir. állami erdőhivatalok és m. kir. járási erdőgondnokságok, továbbá az állam tulajdonában levő erdők, kopárterületek és természeti emlékek gazdasági ügyeit intéző erdészeti hivatalok teendőit alsó fokon a m. kir. erdőhivatalok, középső fokon a m. kir. erdőigazgatóságok látják el.

Az előbb felsorolt erdészeti intézményeknél az 1879 : XXXI. t.-c. 36. §-ában megszabott minősítéssel alkalmazott személyzetnek megfelelő alkalmazásáról vagy végellátásáról az állam gondoskodik.

V. FEJEZET.

Záró határozatok.

15. §.

E törvény életbelépésével az 1898 : XIX. t.-c. 8—17. §-ai és az 1879 : XXXI. t.-c. 28., 30., 34. és 35. §-ai hatályukat veszítik.

16. §.

Ezt a törvényt a földmívelésügyi miniszter hajtja végre.

A végrehajtás céljából szükséges szabályokat és az átmeneti szabályokat — amennyiben ezek a végrehajtással megbízott más miniszter ügykörét is érintik, velük egyetértve — a földmívelésügyi miniszter rendelettel állapítja meg.

Rendeleteit a szükséghez képest ugyanilyen módon kiegészítheti, módosíthatja vagy hatályon kívül helyezheti.

17. §.

E törvény életbelépésének idejét a földművelésügyi miniszter rendelettel állapítja meg.

Budapest, 1922. évi november hó 16-án.

Szabó István s. k.,
m. k. földművelésügyi miniszter.

Indokolás

az erdészeti igazgatásról szóló törvényjavaslathoz.

I.

Általános indokolás.

A gazdasági viszonyok megváltozása miatt szükségessé vált, hogy az erdészeti vonatkozású törvények revízió alá véssenek és azok helyett, a megváltozott viszonyoknak és a kor követelményeinek megfelelő, új törvényjavaslatok terjesztessenek a törvényhozás elé.

Az erdőtörvény (1879 : XXXI. t.-c.) 17. §-ában csak a korlátolt forgalmú erdők és a véderdők tulajdonosait kötelezte erdeik tartamos használatára; a magántulajdonban lévő erdők fentartását azonban nem biztosította eléggé.

Az erdőtörvény életbelépte óta eltelt több mint 40 év tapasztalatai azt mutatják, hogy azok az erdőbirtokok, amelyekben a gazdálkodás korlátozva volt, konzerváltak és ma jelentékeny nemzeti vagyont képeznek; ellenben a magánerdők faállománya legnagyobb részben megsemmisült, sőt az okszerűtlen gazdálkodás miatt az erdő talaja is részben elkopárosodott, ami nemcsak erdőgazdaságpolitikai, de pénzügypolitikai szempontokból is káros, mert egyrészt a tervszerűtlen erdőhasználás az országnak belföldi faanyaggal való ellátását tette lehetetlenné, másrészt az erdőpusztítással adótárgyak semmisültek meg, vagy legalább is erősen elértéktelenedtek.

A trianoni békeszerződéssel megállapított országhatárok szerint Csonka-Magyarország erdősegeinek összes kiterjedése kerekszámban 2,042.000 kat. holdra (az egész Magyarország 12,857.457 kat. holdat kitett erdejének 15⁹⁰/₀-ára) apadt. Ennek több mint fele, 1,032.000 kat. hold magántulajdon. Mivel a megmaradt, aránylag csekély kiterjedésű erdők még okszerű gazdálkodás mellett sem tudják az ország faszükségletét fedezni és mert a megmaradt erdők fentartásához fontos közgazdasági, egészségügyi, klimatológiai és pénzügyi érdekek fűződnek, gondoskodni kellett egyrészt — egy szintén újabb előterjesztendő törvényjavaslatban — az erdők fentartásának minden erdőbirtokos erdejére kiterjedő egyforma biztosításáról, másrészt, a fokozottabb és a magánerdőkre is kiterjedő erdőfelügyelet gyakorlása érdekében, megfelelő szervezet felállításáról. Ezt az utóbbi célt szolgálja az erdészeti igazgatásnak a jelen javaslatban tervezett átszervezése.

Az átszervezés abból az alapgondolatból indul ki, hogy minden erdőbirtokot fokozottabb felügyelet alá kell helyezni és ennek biztosítása érdekében a felügyelettel és az erdőgazdasági ügyek ellátásával megbízottak működési területét minél kisebbre kell szabni. A tervezett új szervezés ennek dacára nem jelent személyzetsaporítást vagy költségtöbbletet, mert csak a ma is meglévő különböző erdészeti szervezetek lesznek egységesítve és a kerületek célszerűbben beosztva.

Ez a javaslat az erdészeti igazgatásnak új alapokra való fektetése mellett, főként azt a célt kívánja biztosítani, hogy az erdészeti igazgatás egyszerűsítése mellett az erdőfelügyelet az összes erdőbirtokra fokozottabb mértékben kiterjesztessék.

Az átszervezésnél az az elv volt irányadó, hogy az erdészeti igazgatás ellátása egyszerű, egységes és egyöntetű legyen s a mellett megfelelhessen azoknak a fontos követelményeknek, amelyek az erdők fentartásának — a bennük űzött gazdálkodás belterjességének, — a törvényes rendelkezések sikeres végrehajtásának, — a végrehajtás ellenőrzésének és általában az eredményes működésnek biztosításához, — valamint az erdőfelügyelet fokozottabb gyakorlásához fűződnek.

Ebből a célból ez a javaslat megszünteti az erdészeti szolgálatnak azt a bonyolult rendszerét, amely az erdőtörvény (1879 : XXXI. t.-c.) végrehajtásának ellenőrzésére a kir. erdőfelügyelőségekben külön szervezetet létesített; továbbá amely az erdő gazdasági teendőknél alsó fokban való ellátását az állam tulajdonát képező erdőknél a m. kir. erdőgondnokságokra, — 1898 : XIX. t.-c. alapján állami kezelésbe vett erdőknél pedig a m. kir. járási erdőgondnokságokra bízta; amely yszerint továbbá az erdészeti igazgatás feladatait középső fokon az állam tulajdonát képező erdőkre nézve a m. kir. erdőhivatalok, — m. kir. főerdőhivatalok — és m. kir. erdőigazgatóságok; az 1898 : XIX. t.-c. alapján állami kezelésbe vett erdőkre nézve pedig a m. kir. állami erdőhivatalok látták el.

E helyett a sokféle erdészeti szervezet helyett a javaslat felső fokon továbbra is természetesen a földművelésügyi minisztert jelöli meg az erdészeti ügyek legfelső hatóságául, — míg középső fokon az állami, — és az állami ellátásra utalt valamennyi erdőbirtok stb. gazdasági ügyei intézésének vezetését, — valamint úgy ezeknek, — mint a magánerdőknek felügyeletét — az erdők tulajdonjogi természetére való tekintet nélkül — kerületenkint az újonnan szervezendő m. kir. erdőigazgatóságokra, — s végül alsó fokon az állami — és állami ellátásra utalt valamennyi erdőbirtok stb. gazdasági ügyeinek ellátását és az állami erdőfelügyelet gyakorlásánál való közreműködést az egyes erdőigazgatóságoknak alárendelt m. kir. erdőhivatalokra bízta.

Meg fog szünni tehát az a visszás állapot, hogy ugyanannak a községnek határában fekvő erdőre nézve egy erdőtiszt helyett több tisztviselő lásson el ugyanolyan erdőgazdasági feladatot tisztán csak azért, mert az erdők gazdasági ügyeinek ellátása, a tulajdonjogi viszonyok szerint más és más erdészeti szervezet alá tartozott.

Meg fog szünni továbbá az az állapot, mely szerint a multban, az állam tulajdonát képező erdők gazdasági ügyeit alsó fokban intéző m. kir. erdőgondnokságok, a m. kir. erdőhivatalok, m. kir. főerdőhivatalok és m. kir. erdőigazgatóságok alá, az 1898 : XIX. t.-c. alapján szervezett m. kir. járási erdőgondnokságok pedig a m. kir. állami erdőhivatalok alá tartoztak és végül megszűnnek a kir. erdőfelügyelőségek, mint külön szervezetek, mert az erdőfelügyeletet közvetlenül a m. kir. erdőigazgatóságok fogják a kötelességükbe tartozó erdőfelügyelők útján gyakorolni.

Meg kellett szüntetni a szolgálati szervezeteknek ezt a sokféleségét, mert csak a tervezett egységes szervezettel biztosítható az erdészeti igazgatás egyöntetűsége és mert csak ily módon érhető el az, hogy az állami ellátás és egyben az erdőfelügyelet kevesebb költséggel, gazdaságosabban és ugyanakkora személyzettel gyorsabban és jobban legyen ellátható s hogy az erdőigazgatóságokban és az ezeknek

alárendelt erdőhivatalokban olyan egységes és egyszerű összeállítású szervezet álljon az egész országot behálózva rendelkezésre, amely alkalmas lesz arra, hogy az utóbb alkotandó törvényekben és kibocsátandó rendeletekben megállapított bármily fontos feladat elvégzése megnyugvással reábizható legyen.

Az erdőfelügyelet fokozottabb mértékben való gyakorlását a törvényjavaslat azzal kívánja elérni, hogy az új átszervezés szerint az erdőfelügyelettel megbízott m. kir. erdőigazgatóság több, de legalább is annyi erdőfelügyeleti kerületre oszlik, ahány vármegyei törvényhatóság tartozik a m. kir. erdőigazgatóság kerületébe; továbbá, hogy a törvényjavaslat kötelességévé teszi a m. kir. erdőhivataloknak, hogy a kerületükhöz tartozó összes erdők felett őrkdjenek és az állami erdőfelügyelet gyakorlásánál közreműködjenek.

Az erdőfelügyeletnek ilyen beosztását az a cél teszi szükségessé, hogy minden erdő fokozottabb felügyelet alá kerüljön, ami csak úgy érhető el, ha ugyanaz a tisztviselő minél kisebb körzetben teljesíti a felügyeleti teendőket.

Meg fog szünni tehát a multban fennállott — és szolgálati szempontból lehetetlen az az állapot, amely szerint a többnyire egy tisztviselőből álló erdőfelügyelőség kerülete több vármegyei törvényhatóság területére terjedt ki s amely beosztás mellett eredményes szolgálatot várni nem is lehetett. Ennek tulajdonítható részben az a szomorú jelenség, hogy a magánerdők a konjunkturális kihasználásnak, — az erdőállományok megsemmisülésnek — és sok helyen az erdő talaja az elkopárosodásnak estek áldozatul.

Ezt a káros folyamatot kívánja megállítani és lehetőség szerint a helyes gazdálkodás alapjait megteremteni a jelen törvényjavaslat azzal, hogy a fokozottabb erdőfelügyelet gyakorolhatása érdekében az erdészei igazgatást átszervezi.

II.

Részletes indokolás.

I. FEJEZET.

Az erdészeti igazgatás szerveiről.

1. §.

Az erdészeti igazgatásnak a javaslatban tervezett megszervezése lényegesen eltér az erdőbirtokok tulajdonjogi minősége szerint megállapított eddigi szervezéstől. A javasolt szervezés szerint ugyanis: az összes állami — és állami ellátásra utalt erdők gazdasági ügyeinek intézését és egyben az erdőfelügyelet gyakorlását az összes erdőkre, kopárokra és természeti emlékekre nézve mindegyik fokozatban csak egy-egy szerve fogja ellátni és pedig alsófokban a m. kir. erdőhivatal, — középső fokban a m. kir. erdőigazgatóság és felső fokban a földművelésügyi miniszter.

Az új szervezés folytán egyúttal meg fog szünni a régi szervezésnek az a hátránya, hogy még az érdekelt erdőbirtokosok is gyakran tájékozatlanok voltak a felől, hogy ügyük elintézése vagy felvilágosítás végett melyik hivatalhoz forduljanak.

A régi szervezés szerint az összes állami és állami ellátásra utalt erdők, valamint a magánerdők felett az erdőfelügyeletet a kir. erdőfelügyelőség mint külön szervezet gyakorolta, amely közvetlenül a földművelésügyi minisztériumnak volt alárendelve.

A régi szervezet szerint megtörtént, hogy ugyanazon a székhelyen a következő hivatalok működtek: m. kir. erdőigazgatóság, m. kir. állami erdőhivatal, kir. erdőfelügyelőség, m. kir. erdőgondnokság és m. kir. járási erdőgondnokság. Megtörtént továbbá, hogy ugyanabban a községben megfordult a m. kir. járási erdőgondnokság vezetője, a m. kir. erdőigazgatóság és a m. kir. állami erdőhivatal főnöke és utaztak egymás kerületéhez tartozó erdőkön keresztül-kasul anélkül, hogy a társ erdőtiszt kerületében történetekre ügyet vetettek volna; továbbá a gazdasági ügyeket ugyanannak a községnek határában fekvő különböző jogi minőségű erdőkben több erdőtiszt intézte, holott csekély időtöbblettel és nagy költségmegtakarítással egy erdőtiszt is elvégezhetné volna. Ezt a visszas állapotot kívánja megszüntetni a törvényjavaslatnak az a rendelkezése, hogy az erdészeti igazgatást az összes állami és állami ellátásra utalt erdőkre, kopárterületekre és természeti emlékekre nézve alsó fokon egy szervezet: a m. kir. erdőhivatal, — középső fokon a m. kir. erdőigazgatóság fogja ellátni és hogy az állami erdőfelügyeletet külön szervezet helyett ugyanezek a szervek fogják gyakorolni. Az átszervezésnek ez az egyszerűsítése feltétlenül biztosítja a szolgálat egyöntetűségét, mely csak egységes vezetés, irányítás és kormányzás mellett érhető el.

2. §.

Az a rendelkezés, hogy a földművelésügyi miniszter az erdészeti ügyek legfelső hatósága, a jelenlegi állapotnak felel meg.

3. §.

Az erdészeti igazgatás szervezetének kiépítésében a középső fokot a m. kir. erdőigazgatóság foglalja el.

Ez a szervezet tulajdonképen a m. kir. erdőhivatalok, m. kir. főerdőhivatalok, m. kir. erdőigazgatóságok, a kir. erdőfelügyelőségek és a m. kir. állami erdőhivatalok helyébe lép. Meg fog tehát szünni középső fokon a régi szervezeteknek az a sokféle-sége, amely a multban a szolgálat nagy hátrányára fennállott.

A javaslat szerint az ország területe erdőigazgatósági kerületekre, — ezek pedig erdőhivatali kerületekre lesznek felosztva.

Ezek a kerületek — figyelemmel az erdők terjedelmére, a közlekedési viszonyokra és a közigazgatási beosztásra — akként lesznek megállapítva, hogy az igazgatóságok és az erdőhivatalok feladataiknak valóban meg is felelhessenek.

4. §.

Az újonnan szervezendő m. kir. erdőigazgatóságok, az állami — és állami ellátásra utalt erdők, kopárterületek és természeti emlékek gazdasági ügyeinek irányításán és ellenőrzésén kívül, a megszűnő kir. erdőfelügyelőségek helyett gyakorolni fogják a kerületükhöz tartozó összes erdők, kopárok és természeti emlékek felett az állami erdőfelügyeletet és teljesíteni fogják mindazt, amit törvény vagy a földművelésügyi miniszter hatáskörükbe utal.

Az erdőigazgatóságoknak erre a kiterjedt ügykörére való tekintettel, a m. kir. erdőigazgatóságokat megfelelő személyzettel kell ellátni; ami azonban szintén nem von maga után létszámszaporítást vagy költségtöbbletet, mert mindez a már meg-

lévő személyzetnek kellő összevonásával és célszerű beosztásával meg lesz oldható. A tervezés szerint az ország megmaradt területe, 5—6 m. kir. erdőigazgatósági kerületre lesz osztva.

Mivel a javasolt átszervezéssel kerületi központok felállítása van tervbe véve, a szolgálat célszerűbb és gyorsabb ellátása szempontjából szükséges, hogy a m. kir. erdőigazgatóságok számvevőségekkel is elláttassanak.

Az állami — és az állami ellátásba vett erdők anyag- és pénzkezelésével, az állami ellátással járó költségek kivetésével, azok nyilvántartásával, az állami költségvetések alapján a m. kir. erdőigazgatóságokat megillető hitelek felhasználásával, — nyilvántartásával, — az Országos Erdei Alap és a birtokosok erdei alapjainak intézésével kapcsolatos ügyek ugyanis olyan kiterjedt munkakört tesznek ki, hogy azokat a központból ellátni a szolgálat hátránya nélkül nem lehet.

Ez okból a javaslat a m. kir. erdőigazgatóságok mellé számvevőség felállítását is tervezi.

A múltban a m. kir. erdőigazgatóságoknak megfelelő középső fokú erdészeti intézmények majdnem kizárólag csak az erdőbirtokok gazdasági ügyeinek intézésével foglalkoztak. A jelen javaslat azonban az állami — és állami ellátásba vett erdők, kopár területek és természeti emlékek gazdasági és igazgatási ügyeinek intézésén kívül, a m. kir. erdőigazgatóságokra bízva a területükhöz tartozó összes erdőkre, kopárookra és természeti emlékekre nézve az állami erdőfelügyelet gyakorlását is.

Ez a rendelkezés eltér az 1879 : XXXI. t.-c. 28. §-ának attól a rendelkezésétől, amely az állami erdőfelügyelet gyakorlására a kir. erdőfelügyelőségek külön szervezetét állította fel.

Ezt az eltérést az állami erdőfelügyelet hathatósabb gyakorlása, a szolgálat egyszerűsítése és az ügyek gyorsabb elintézése teszi szükségessé.

5. §.

A javaslat szerint a m. kir. erdőigazgatóság fontosabb ügyekben tanácsulésen fog határozni azért, hogy az elbírálásra kerülő fontosabb ügyek több szempontból adott vélemény meghallgatása alapján egyszerre és közmegnyugvással legyenek elintézve; amit a tanácsnak a javaslatban tervezett összeállítása is biztosít.

Azt, hogy mely ügyek és miként intéztessenek el, rendelet fogja szabályozni és pedig azért, mert ha az eljárás a törvényben szabályoztatnék, előre nem látható szükség esetén magát a törvényt kellene módosítani, holott a rendeletet a szükséghez mérten bármikor ki lehet egészíteni.

6. §.

Az erdőigazgatóságok kerületébe az állami erdőfelügyeletet, valamint az igazgatóságnak alárendelt erdőhivatalok működésének irányítását és ellenőrzését az erdőfelügyelők fogják gyakorolni.

Az erdőfelügyelők székhelyét és kerületét a földművelésügyi miniszter fogja megállapítani. Az 1879 : XXXI. t.-c. alapján szervezett kir. erdőfelügyelőségek kerületei tehát beolvadnak az erdőigazgatóságok kerületeibe és az állami erdőfelügyeletet maga az erdőigazgatóság fogja gyakorolni a kötelékébe tartozó erdőfelügyelők útján.

Minden m. kir. erdőigazgatóság kerületében az egyes erdőfelügyelők működési területe legfeljebb egy-egy vármegye területére fog kiterjedni. Ezzel a szervezéssel meg fog szűnni a múltban fennállott az a lehetetlen állapot, amely szerint a kir. erdő-

felügyelő kerülete 2—4 vármegyére terjedt ki, úgy hogy a kerület nagy kiterjedése miatt az erdőfelügyelő egyáltalán nem felelhetett meg hivatásának úgy, amint azt a közérdek megkívánta.

Az új szervezéssel úgy az erdőfelügyelet, — mint a gazdasági ügyek intézésének ellenőrzése intenzivebb és az ügyek intézése egyszerűbb és gyorsabb lesz, mert mindkét feladatot az erdőigazgatóságnak ugyanaz a szerve, az erdőfelügyelő fogja teljesíteni és mert az erdőfelügyelők működési területe jóval kisebb lesz, mint a múltban volt.

7. §.

Az erdőigazgatóságok kötelékébe tartozó erdőfelügyelők az állami erdőfelügyelet tekintetében ugyanazt a hatáskört gyakorolják, amely az 1879 : XXXI. t.-cikkben a kir. erdőfelügyelőségek részére van megállapítva azzal a kibővítéssel, hogy felügyeleti hatáskörük az ú. n. „természeti emlékekre“ is kiterjed.

Tapasztalataikról és tett intézkedéseikről általában véve a m. kir. erdőigazgatóságnak tesznek jelentést, amely a törvények rendelkezéseinek megfelelően vagy saját hatáskörében vagy a közigazgatási hatóságok útján intézkedik.

Az erdőfelügyelőknek a közigazgatási bizottságok hatáskörébe utalt ügyekben követendő eljárását a végrehajtási rendelet fogja részletesen szabályozni.

Ez az eltérés a jelen törvényjavaslatban kiépített erdészeti igazgatás új alapokra való fektetésének a következménye.

A javaslat szerint az az erdőfelügyelő, aki a vármegye székhelyén teljesít szolgálatot, vagy akit ezzel a földművelésügyi miniszter megbíz, a közigazgatási bizottságok hatáskörébe utalt ügyekben véleményt adni, illetőleg javaslatot vagy jelentést fog tenni.

A törvényhatóságok közigazgatási életében számos olyan kérdés merül fel, amely az erdészet közreműködését igényli; szükséges tehát, hogy a közigazgatásnak erdészeti szakértő is álljon rendelkezésére.

A törvényjavaslat az erdőfelügyelőnek az erdészetet is érdeklő ügyekben fellebbezési jogot biztosít azért, hogy véleményének el nem fogadása esetében döntést provokálhasson akkor, ha a bizottság törvénybe vagy a közérdekbe ütköző határozatot akarna hozni.

8. §.

A m. kir. erdőhivatalok saját kerületükben az állami, valamint az állami ellátásra utalt erdők, kopárterületek és természeti emlékek gazdasági teendőit közvetlenül fogják intézni. Ezenkívül az állami erdőfelügyelet gyakorlásánál is közre fognak működni, amely közreműködésük a törvények rendelkezéseinek pontos végrehajtását fogja biztosítani.

Személyzetük egy-egy erdőmérnökből és a melléje rendelt személyzetből fog állani és közvetlenül a m. kir. erdőigazgatóságoknak lesznek alárendelve.

Szervezésük nem jelent személyzetszaporítást vagy költségtöbbletet, mert az átszervezés a már meglévő különböző szervezetek egyesítésével és a területek célszerűbb beosztásával lesz végrehajtva.

9. §.

Az erdők, kopárok és természeti emlékek feletti állami erdőfelügyeletet eredményesen csak akkor lehet gyakorolni, ha az erre hivatottak bármely tulajdonos birtokát

bármikor bejárhatják. A javaslat tehát a birtokosokat, sőt az erdők, kopárok, terméseti emlékek szomszédos birtokosait is arra kötelezi, hogy a m. kir. erdőigazgatóság és a m. kir. erdőhivatal személyzetének, illetőleg az állami erdőfelügyelet gyakorlására hivatott tagjainak megengedjék, hogy azok ingatlanukat bármikor bejárják, a felügyelet gyakorlásához megkívánt felvilágosításokat megadják és a szükséges adatokat rendelkezésükre bocsássák.

Ez a rendelkezés megfelel az 1879:XXXI. t.-c. 35. §-ában foglalt rendelkezésnek s ettől csak annyiban tér el, hogy a birtokosok fenti kötelezettségét a szomszédos birtokosokra is kiterjeszti. Ez a kiterjesztés főként azért szükséges, mert a véderdőknél és kopárokknál gyakran a törvényesen kijelölt erdőterületen kívül a közvetlenül szomszédos területeken is kell óvintézkedéseket tenni, vagy ami még gyakrabban előfordul, azt, hogy a véderdőben kopár és vízmosásos területeken milyen intézkedéseket kell tenni, leginkább az általuk megvédett szomszédos területek helyszínelésével lehet megállapítani.

Hasonló eset fordul elő az erdei termékek szárazon és vizen való szállításánál, ahol az útvonal az erdőterületet elhagyva más, mezőgazdaságilag művelt területeken vonul keresztül.

10. §.

Mivel az erdészeti igazgatás tagjai állami alkalmazottak, a m. kir. erdőhivatalok és m. kir. erdőigazgatóságok személyzetének létszámát, fizetési osztályait és javadalmazását az állami költségvetésben kell előírni.

II. FEJEZET.

Az államerdészeti, műszaki és gazdasági segédszolgálat és az erdővédelem szerveiről.

11. §.

Az erdőtiszteket sok olyan kisebb szakértelmet igénylő munkálat terheli, amelyek magasabb képzettséget igénylő feladatuk teljesítését hátráltatják s amelyeket az erdészeti segédszemélyzet az erdőőrzési feladatok mellett is jól elvégezhet.

Eziránt rendelkezik a 11. §. első bekezdése.

Ilyen módon a sok időt és kisebb szakértelmet igénylő munkálatok egyrészt olcsóbban láthatók el, másrészt az erdőtiszt felszabadult idejét, hasznosabban használhatja fel az erdőgazdasági ügyek intézésében.

A javaslat egyúttal megengedi, hogy az erdőőrzés ellátására a szükséghez képest kisegítőként erdőőri minősítéssel nem bíró erdészeti felvigyázók is alkalmazhatók legyenek. Ennek a rendelkezésnek szintén az a célja, hogy a szolgálat ellátása olcsóbb legyen.

12. §.

Az erdészeti segédszemélyzet szolgálati és fegyelmi ügyeire nézve, a javaslat a jelenleg érvényes rendelkezéseket tartja fenn.

III. FEJEZET.

A jogorvoslatokról.

13. §.

Ez a szakasz azt állapítja meg, hogy mely rendelkezések ellen kik és hová fellebbezhetnek.

A jogorvoslatokra nézve egyébként a közigazgatás egyszerűsítéséről szóló 1901 : XX. t.-c. általános határozatai az irányadók.

IV. FEJEZET.

Átmeneti rendelkezések.

14. §.

Mivel a javaslat szerint az állami erdészeti szolgálat átszerveztetik és az eddigi állami erdészeti és erdőfelügyelői szervek helyébe a m. kir. erdőhivatalok és m. kir. erdőigazgatóságok szerveztetnek, a régi szervezetek hatásköre a javaslat törvényerőre emelkedésével az új szervezetekre száll át, ami a jogfolytonosságot biztosítja.

A szakasz második bekezdése az új szervezés folyamánya.

V. FEJEZET.

Záró határozatok.

15. §.

Ebben a szakaszban a korábbi törvényeknek azok a rendelkezései helyeztetnek hatályon kívül, amelyek helyébe a javaslat rendelkezései lépnek.

16. és 17. §.

A törvényt a földművelésügyi miniszter fogja végrehajtani, azzal a megszorítással, hogy amennyiben rendelkezései más miniszterek ügykörét is érintenék, ezekkel egyetértőleg kell intézkednie.

Ezekből kifolyólag a törvény életbeléptetése iránt is ő intézkedik.

Budapest, 1922. évi november hó 16-án.

Szabó István s. k.,
m. kir. földművelésügyi miniszter.

